

ŠENTILJ POD TURJAKOM - CERKEV SV. ILJA (EŠD 3015)

Cerkev sv. Ilja je župnijska cerkev, ki jo znotraj obzidja členi romanski zvonik iz leta 1292. Za potrebe sedanje širitve so jo na zahodnem delu povsem porušili v smeri SV-JZ. V cerkev je v južno stranico zvonika vzdani rimski nagrobnik najden v Zg. Dovžah.

Arheološke raziskave je vodil Koroški pokrajinski muzej v sodelovanju s podjetjem Arhat, Aleš Tiran s.p. junija in julija 2010. Zaradi dinamike gradnje so dela potekala v dveh sklopih. Na SV strani cerkve smo odkrili ostanke nekdanjega cerkvenega pokopališča. Izkopali smo 8 skeletnih grobov. Kamnite strukture, ki so bile odkrite med grobiščem in severno steno prezbiterja, so domnevno pripadale eni od starejših faz izgradnje cerkve. Svetinjica iz groba 1, je datirana v 16. stoletje (analiza mag. Darka Kneza).

V drugem delu smo se osredotočili na del, kjer so kasneje dogradili cerkev in jo podkletili. Raziskanih je bilo cca. 140 m² površine. Med pomembnejše ostaline sodijo odkriti ostanki starejšega pravokotnega objekta z ohranjenim vhodom. Širina zidu znaša 1,20 m. Na notranjo stran vzhodnega zidu je bil prislonjen še kamnit obok. Objekt je bil ohranjen do višine 1,70 m, strop je bil porušen. Predvidena velikost objekta znaša cca. 6 x 6 m.

Po celotnem dnu objekta smo odkrili več struktur v obliki stojk in jam. Na hodni površini je ležalo veliko odlomkov pozno srednjeveške in zgodnje novoveške lončenine, opek, odlomkov pečnic in ostankov ožgane gline ter oglja. Znotraj objekta sta se v profilu kazali še dve mlajši hodni površini, nad katerima se je ohranila plast žganine. Tik ob vhodu in v notranjosti objekta so ležali ostanki skeletnega groba.

Za odkriti objekt lahko sklepamo, da gre za poslopje gospodarske narave, morda kaščo ali shrambo, deloma vkopano v zemljo ali pa kletni prostor hiše. Vsekakor lahko na podlagi najdb trdimo, da je bil objekt v uporabi že v zgodnjem novem veku, nekje v drugi polovici 16. stoletja. To potrjuje tudi odkritje novca cesarja Rudolfa II. Denar, ki smo ga našli v objektu, je bil kovan za Ogrsko v Kremnici na Slovaškem in je datiran v leto 1582. Novec je določil Andrej Šemrov.

Saša Djura Jelenko, Aleš Tiran

Del cerkvenega grobišča

Ostaline objekta